

Formele particulare, de cari se servește narațiunea în espunere sânt:

1. Povestea (basmul) 2. Fabula. 3. Parabola. 4. Anecdota, 5. Istoria și 6 Narațiunea trnsformată în dialog. 1)

1. Povestea (basmul) arată întâmplări de mirare despre ființe și puteri închipuite sau peste firea omenească. În ea se amestecă, în mod plăcut și vesel, lucruri firești și suprafirești, închipuite și minunate, lucruri depărtate și apropiate. De aceea în povești vin înainte nu numai oameni, animale și lucruri; ci se arată și *spirite, stafii, iele, uriași, pricolici*, etc.

2. **Fabula** este scornirea unei istorii mici, care ne arată adevăruri morale și ne face să învățăm lucruri înțelepte și bune pentru viața practică. Această narațiune își ia subiectul său mai mult dintre animale și lucruri, pentru ca ast-fel prin pilde oamenii să învețe cum trebuie să se poarte în viață. Câte odată subiectul fabulei sânt oameni, din a căror întâmplări și suferințe pot trage învățatură toți cei-l-alți. Învățătura coprinsă în fabulă câte odată este spusă în cuvinte, adeseori însă se lasă ca cititorul să scoată singur învățătura din fabulă. Fabula trebuie să fie scrisă simplu, scurt și fără podoabă și subiectul ei să fie unul singur (vezi fabulele de mai înainte).

3. **Parabola** este înrudită cu fabula, cu deosebire că parabola are în vedere adevăruri mai înalte morale și religioase. De aceea ea își ia subiectul din viața omenească. Voiește să atingă mai mult inima, pe când fabula ocupă mintea sau judecata omului.

4. **Anecdota** ne spune o întâmplare scurtă și interesantă. Ea ne face să cunoaștem mai bine caracterul unei persoane cunoscute sau al unei persoane însemnate.

O mulțime de Anecdote se află în gura poporului.

5. **Istoria** este nararea unor lucruri întâmplare, cari

¹⁾ Tot d'aci țin: Biografia, idila, nuvela, romanțul etc., cari se va trata în stilistica pentru cursul secundar.